

FWIEHET IL-WARD

Ta' JOE VELLA BONDIN

MILL-BOGHOD, mitfija, qishom titjir ta' ghasafar imlewna, smajt il-moti dehbija ta' 'arlogg idoqqu nofs il-lejl.

Tqallibt fuq is-sodda, iebsa hatba, u ttawwalt 'il barra. Dwal dghajfa xeghlu f'dellijiet sfumati l-kuritur twil, qisu bla tniem. Ucuħ ta' erwieħ mitlufa, fien bla sabar, stahbew wara l-bozoz kotrana, u grew bla hsejjes biex jistaħbew wara l-bibien. Issam-majt fil-ħemda rieqda tal-lejl, xewqan li nikxef minnhom x'kien qieghed jigrı fin-naħiet ta' l-isptar li ma stajtx nara.

Xtaqt norqod, imma n-nghas kien 'il bogħod minni.

Imbagħad intbaħt li f'kamarti kelli 'l xi hadd. Smajt is-sıggu biswit soddti jıżzegleg bit-toqol tal-bniedem li kelli hdejja. Tbissimt. Qatt ma kienu jħalluni waħdi.

Għalaqt għajnejja, naghmilha tar-rieqda, u l-hin għadda fi-ċaqliq bla heħu ta' dak ta' hdejja. Għandu mnejn li rqudt xi waqtiet, ma nafx, iżda ċ-ċaqliq dejjem smajtu, u dejjem ridt nisimghu. Qatt ma kienu jħalluni waħdi, u drajt bihom hdejja.

Bexxaqt għajnejja harira. Ittawwalt lejn dak ta' hdejja. Kien ċappa dlam qalb id-dellijiet. Għal darb'ohra smajtu jı-ċaqlaq.

Ma stajtx norqod.

Imbagħad l-ewwel xquq dghajfa ta' żerniq feggew ħiemda sa ma dawlu dellijiet kamarti. Kont qtajt qalbi għal kollox li norqod u nistrieħ. Nifsi hassejtu tqil u shun ġo sidri. Lejl ieħor mingħajr irqad, ħsibt, imdejqa.

Izda fuq ġbini mixgħul b'thewdin hassejt l-id bierda tal-bniedem ta' maġenbi. Habta u sabta, sliem ħieni fawwarli qalbi. U għalaqt għajnejja tqal.

"Orqod", smajt bħal tfeħfisa f'qalbi. "Orqod u strieħ, xbejba".

U rqudt.

Meta stembat, it-tabib, qasir u zaġħzugh, kien hdejja, jı-baxxa għal fuqi, għajnejh minn ġol-lentijiet tan-nuċċali, kbar, ileqqu u daħkana. Tbissimli, u tbissimtu.

"Qomt", qalli. "Irqadt xejn?"

"Iva", wegıbtu. Tmattart wara l-kefen ta' idi. "Ilek hdejja?"

Messli moħħi b'subghajh rotob. "Ma tantx—Għaliex?"

Wara rasi, it-tieqa kienet miftuħa. Fwieħet il-ward tal-ġnien imlietli mnifsejja. "Kemm ifuhu l-fjuri!" għıdtlu.

Tifkira ddeffset qalb il-fwieha. "Lilek biss irrid hdejja, tabib". U canfartu li l-jum ta' qabel, wara nżul ix-xemx, ma kienx gie jżurni. Kien gie t-tabib ix-xih, b'huġbejh sfiqa u idejh xierfa. "Lilek biss irridek tiġi żżurni. Meta tiġi l-fjuri tal-ġnien ikattru fwehithom". Imbagħad biex żgur ingaġhlu jiġi dejjem hu, qbadt nibki u nixher. Id-dmugh iġġelben ma' had-dejja u nifidli minn bejn xofftejja. Hassejtu gares ma' saqaf halqi, toġhmtu hażin daqs il-morr. Ridt inkompli nibki, inhobb nibki, imma hu mesahli d-dmugh b'idejh torja u hanina u wegħedni li dejjem jibda jiġi hu.

Tbissimtlu ferħana. Imbagħad kont sejra nġhidlu fuq iż-żjara li kelli bil-lejl, minn ma nafx min. Izda f'daqqa waħda daww għammixxi leħh f'moħhi. Intbaht min kien dak li kien raqqadni u fawwarli qalbi bis-sliema. Kelli seba' mitt sena li nisfa waħdi. Kliem it-tabib dejjaqni. Idejh saru rotob bl-irtubija moqżieza ta' bugharwien.

"Itlaq, itlaq", fesfistlu. "Itlaq biex mill-ġdid jiġi l-maħhub tiegħi".

Sa fl-aħħar telaq, b'daħka mqanzħa.

Sfajt waħdi.

Mingħajr ma nitharrek, għajnejja biss jitharrku, stharrigt madwari. Kien ġieni l-ewwel darba fi skiet il-lejl; mela ried il-kwiet. Snieni ddarsu bir-rabja kull meta hoss barrani kiser skiet kamarti u bieġhdu minni. Il-fjuri, jittawlu seksieka mit-tieqa ta' warajja, katru lewnhom. Il-ward bellusi tbiddel f'aħmar dagħmi ta' mħabba. Il-ġisimin, delikat daqs in-nida, ibajjad bħaż-żogh-żija, rema fewġiet ta' fwieha tal-ġenna. Il-qronfol daħak qalb il-ward sfiq.

"Ersaq lejja, maħhub tiegħi" tlabtu bil-ħniena. "Ersaq lejja bħalma jersaq iż-żerniq ta' filġhodu, u bħalma jersaq il-mewġ saġfi fuq il-plajja".

U sa fl-aħħar deher, għaddej isaltan minn qalb il-fjuri. Qabeż haħif it-tieqa u ġera għal hdejja.

"Sa fl-aħħar", għannieli f'widnejja. "Sa fl-aħħar, għażiza". U biesni.

Ilwien il-qawsalla, għammixxa, ġawhrija, infirxu fuq rasu, twaħhlu ma' tiegħi, xterdu sa rifsu l-fjuri jitbandlu fit-tieqa. Għalaqt għajnejja. Kollox kien sieket hlief il-melodija ta' kwie-keb irżina. L-hena li ġarrabt xtaqtha tibqa' miegħi għal dejjem, għal dejjem, għal dejjem.

“Maħbub”, għidtlu mhawda, “huwa ħażin li xebba tħobb daqskemm inħobbok?”

Hfintlu l-pala ta' idejh. Għafasthielu u qeghedtha fuq ġbini. Qalbi wegghetni b'hena li bilkemm felhet. Għidtlu li nħobbu, li aħjar immut mingħajru, li l-mewt teħlisi mill-barr ta' ħajja mcaħħda minnu.

“Imma tgħid huwa ħażin”, staqsejtu għal darb'ohra, “li nħobbok daqskemm inħobbok? — Il-misteru ta' l-imħabba huwa akbar mill-misteru tal-mewt”.

Waqgħet sikta f'kamarti. Għassist hosbiena roqgħa ta' xemx titkaxkar qisha dudu sfajjar fuq il-ħajt bajdani. Ir-riħa tal-ward neffet u źdiedet. Kemm inħobbhom il-ward! Huma l-ħajja għalija, u l-maħbub tiegħi l-ħajja nfisha.

“Le”, għidtlu, “mhuwiex ħażin, ma jistax ikun ħażin, li nħobbok daqskemm inħobbok”.

Għasfur beda jgħanni fil-ġnien. It-tpespis tiegħu jdamdam ġo widnejja deherli mnikket. Bħal shaba sewda qagħdet fuq sidri. Tifkira mbieghda, holma, ħmar il-lejl, ikrah daqs farfett il-lejl, iddeffes ġo ħsiebi. Sthajt minni nnifsi, għafast għajnejja b'għadam sebghu l-kbir. Dort fuqu.

“Dell f'moħħi, maħbub tiegħi”, għidtlu “holma bla seħħ, ħmar il-lejl ikrah daqs farfett il-lejl li jgagħalni nħewden li qtiltek. Li qtiltek għax inħobbok. Għax aħjar narak mejjet u žgura minn imħabbtek. Li qtiltek fl-għabex ta' bejn il-jum u l-lejl, f'kamarti ta' barra”.

F'telfa, dort fuqu u fehemt lili nnifsi li l-maħbub tiegħi ħaj ħdejja, jidħakli, is-siġġu jżżegleg bla heġu b'toqlu.

Infexxejt nidħak għax kien jinsab ħdejja, imissli bil-ħlewwa ġbini musfar.

“Ĥaj inti” għannejtlu f'dagħdigha ta' mħabba, “ħaj, u ħdejja, mhux mejjet bħal f'tifkiriet, maqtul minni għax inħobbok”.

Fewġa neffet ħelu helu, u l-ward jittawlu mit-tieqa jżfnu fuq zkukhom, jidħku mad-daħk tiegħi. Izda mill-kuritur ta' barra, f'mewġiet joqorbu u jitbiegħdu, instemgħu passi meqjusa. Ĥanini telaqni. Ĥarab minn ħdejja, qabeż mit-tieqa, staħba qalb il-fjuri.

Daħlet soru u daħkitli. Ĥassejtni mnikkta, imnikkta, imnikta. Soddti tbiddlet f'ģebel niggieżi.

“Kemm sejra ndum hawn, soru?”

“Sakemm tfaq. M'għandekx iddum ħafna issa. Il-kura għamlitek tajjeb”.

“Le, le, soru. Issa rrid inqum, issa. Irrid ninghaqad mal-maħbub tiegħi qalb il-fjurij itbahardu fit-tieqa. Ghinni biex inqum, soru”.

“X'sejra tagħmel, binti? Iċ-ċaqliq jagħmillek ħażin”.

Għaġġlet ħdejja biex iżzommni. Saħħa-barranija griet f'idi. Uzajtha u qomt. Dort biex infittex qalb il-fjuri, rasi tqila blat. It-tieqa ta' warajja kienet magħluqa, imbarrata. Xi ħaġa faqqgħet f'moħħi.

Ir-realtà tal-ħajja sabbtitni u sawtitni. Infexxejt nibki, nibki, balal u ġebel f'gerzumti. Inxhett fi hdan is-soru. “Ma rridx ir-realtà tal-ħajja”, xhert nifsi maqtuġħ, “ma rridhiex. Il-ħajja iebesja wisq u kiefra. Aħjar immut, aħjar nibqa' mignuna. Fil-ħajja jerga' jibdilni. Ma rridx ir-realtà tal-ħajja”.